

Fröken Spöke och den hemska hästen

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om Ebba, Ivar och Rut. Rut älskar hästar, men det gör inte Ebba och Ivar. Rut visar en bild på en häst för fröken Sparre. Hon tror att fröken Sparre gillar hästar. Rut vill överraska fröken Sparre med att ta med henne till stallet. Ebba och Ivar följer också med. Det är dimmigt och mörkt när de går mot stallet. Fröken Sparre går ut ur stallet för att leta efter Rut, men kommer nästan direkt inspringande igen till Ebba och Ivar och säger att hon har sett ett monster ...

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

LÄSNING MED HJÄLP AV POST-IT-LAPPAR

Ge eleverna post-it-lappar som de kan använda under läsandets gång. Sätt upp ett stort blädderblockspapper där eleverna kan sätta upp sina lappar. Gå igenom med eleverna hur de kan använda sig av lapparna. Sätt gärna upp en affisch i klassrummet som stöd under läsandets gång. Så här kan affischen se ut:

Du kan använda dig av lapparna för att ...

- markera någon intressant del i boken.
- skriva vad du tror kommer att hända sedan.
- skriva upp ord som du behöver hjälp med.
- skriva av din favoritdel i boken.
- anteckna frågor som du har.
- fundera över tankar som du har.
- berätta om svåra ord som du har klurat ut med hjälp av det som står i meningarna runt omkring.

Skriv sidnummer på dina post-it-lappar.
Sätt dina lappar på blädderblocket.

RITA EN KARTA

Låt eleverna rita en karta över området där boken utspelar sig. Låt dem skriva namn på de platser som är viktiga i boken.

EGNA FRÅGOR TILL BOKEN

Låt eleverna träna på att skriv egna frågor till boken. Här är några exempel på hur en fråga kan börja:

På raderna och mellan raderna:

- Vem ...
- Vad ...?
- Varför ...?
- Var ...?
- När ...?
- Hur ...?

Bortom raderna:

- Vad gillar du bäst i boken?
- Varför tror du ...?
- Vad tror du att ...?
- Hur tror du ...?
- Vad tror du händer ...?
- Vad tänkte du när du läste att/om ...?

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. Galopp, galopp

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur gammal är Ivar och Ebbas skola?
Ivar och Ebbas skola är mer än hundra år gammal.
2. Vad gillar eleverna att fröken Sparre berättar om?
Eleverna gillar att fröken Sparre berättar om sitt liv för länge sedan.
3. Varför hoppade och skuttade Rut till Ivar och Ebba?
Rut hoppade och skuttade för att hon älskade hästar.
4. Vem är Sally?
Sally är en häst som Rut rider och sköter om.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Varför tror du att detta kapitel heter *Galopp, galopp*?
*Kapitlet heter förmodligen *Galopp, galopp* för att Rut hoppade och skuttade som en häst.*

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

6. Varför tror du att Rut såg besviken ut när Ivar och Ebba sa: – Jo, hon är väl fin?
Eget svar.

2. Allergisk

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

7. Vad är fröken Sparre allergisk mot?
Fröken Sparre är allergisk mot mobiltelefoner.
8. Vem ska följa med Rut till stallet?
Ebba, Ivar och fröken Sparre ska följa med Rut till stallet.
9. Var på skolan träffade Ivar, Ebba och Rut fröken Sparre? (Titta på bilden.)
Ivar, Ebba och Rut träffade fröken Sparre i korridoren, vid sina skåp.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Varför började fröken Sparre svettas?
Fröken Sparre började svettas för att hon är allergisk mot mobiltelefoner.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

11. Varför tror du att många hade häst på den tiden då fröken Sparre levde?
Eget svar.

3. En överraskning

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Hur kom Ivar, Ebba, Rut och fröken Sparre till stallet?
Ivar, Ebba, Rut och fröken Sparre tog bussen till stallet.
13. Hur såg stallet ut?
Stallet var ett stort rött hus.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

14. Hur listade fröken Sparre ut att de skulle träffa hästar?
Fröken Sparre listade ut att de skulle träffa hästar genom att sniffa i luften och då luktade det häst.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

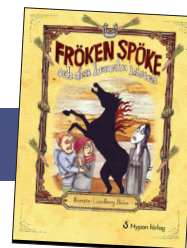
15. Så här står det i boken: *Dimman blev tätare. Skogen bakom stallet var som en mörk vägg. Ebba rös.* Varför tror du att Ebba rös?
Eget svar.

4. Sally

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. Vad älskar Sally?
Sally älskar morötter.
17. Vad händer i bilden? Berätta.
På bilden använder fröken Sparre spökmagi för att få moroten att sväva i luften fram till Sally.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. Vad menas med att moroten svävade till Sally?
Det betyder att den flög till Sally.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

19. Vad kan det ha varit som lät Hooo-ooo?
Eget svar.
20. Vad tror du att Rut ska fråga sin ridlärare?
Eget svar.

5. Ett monster

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Varför gick fröken Sparre ut från stallet?
Fröken Sparre gick ut från stallet för att leta efter Rut.
22. Hur beskrev fröken Sparre monstret?
Fröken Sparre sa att monstret var en stor hemska häst med vassa tänder och eld i håret.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

23. Varför var fröken Sparre blek när hon kom in i stallet igen?
Fröken Sparre var blek för att hon var rädd. Hon trodde hon såg ett monster.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

24. Varför tror du att Ivar, Ebba och fröken Sparre höll varandra i handen när de gick ut ur stallet för att leta efter Rut?
Eget svar.

6. Var är Rut?

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

25. Var tror Ivar att Rut är?
Ivar tror att Rut har blivit uppäten av den hemska hästen.
26. Var krockade Ivar, Ebba och fröken Sparre med Rut?
De krockade utanför dörren in till stallet.
27. Vad var det som lät Hooo-ooo?
Det var en ugglas som bor i skogen enligt Rut.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. Vilken årstid kan det vara? Du kan få en ledtråd genom att titta på bilderna i boken. Motivera ditt svar.

Det borde vara antingen höst eller vår för träden har inte blad. Barnen och fröken Sparre har inga jackor på sig så det borde inte vara så kallt.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

29. Vad tror du det var för ljus som Rut skulle visa dem?

Eget svar.

7. Genom dimman

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

30. Vad är en paddock?

I en paddock rider Rut och de andra på hästarna.

31. Vem är Vera?

Vera är Ruts ridlärare.

32. Hur lät det när Loke gnäggade?

När Loke gnäggade lät det nästan som ett skratt.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Varför såg Loke jättestor ut först?

Loke såg jättestor ut först för hans skugga blev stor när Vera hade tänt lamporna i paddocken.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

34. Vem tror du Bruno är?

Eget svar.

8. Bruno

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Varför är fröken Sparre rädd för hästar?
Fröken Sparre är rädd för hästar för att de är så stora och hon är så liten. Hon trodde att Ebba skulle bli biten.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

36. Människor får barn men vad heter en hästs barn med ett annat ord?
En hästs barn kallas för föl.
37. Vad är ett sto?
Ett sto är en "tjejhäst".

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

38. Varför tror du att fröken Sparre skrek när stoet kom närmare henne och frustade?
Eget svar.

9. Peppa

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

39. Vad menas med ordet *peppa*?
Med ordet peppa menas att stötta och uppmuntra.

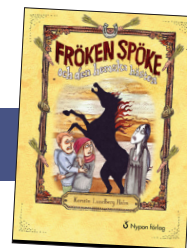
Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

40. Varför sa inte fröken Sparre att hon var rädd för hästar?
Fröken Sparre sa inte att hon var rädd för hästar för hon ville inte göra Rut ledsen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

41. Är du rädd för något djur? Berätta.
Eget svar.

10. Våga eller inte?

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

42. Vad gjorde Bruno på fröken Sparre?
Bruno buffade fröken Sparre i magen.
43. Vem säger att det är en uggle som låter hooo-ooo?
Vera säger att det är en uggle som låter hooo-ooo.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

44. Det står att fröken Sparre gick in i boxen, till Bruno. Vad är en box?
En box är hästens rum kan man säga. Det är där hästen bor i stallet.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

45. En ko råmar, en hund skäller och ett får bräker. Vad säger man att en häst gör?
En häst gnäggar.

11. Hem igen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

46. Varför tror fröken Sparre att hon är rädd för hästar?
När fröken Sparre var liten hade de en häst som hette Pålle. Han var lite elak och ville bitas.
47. Vilken sorts hästar säger fröken Sparre att hon älskar?
*Fröken Sparre säger att hon älskar **små** hästar.*
48. Varför skulle fröken Sparre tvätta sin klänning?
Fröken Sparre skulle tvätta sin klänning för att den luktade häst.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

49. Varför sa fröken Sparre inte något när Rut sa att de kunde följa med till stallet igen och rida, tror du?
Fröken Sparre sa nog inget för att hon inte ville följa med till stallet och rida.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

50. Adjektiv beskriver hurdant något eller någon är. Skriv tre adjektiv om boken.
Eget svar.